

การประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลนครนครราชสีมา

ราชัน อธิระพิทยาตระกูล *

Received : December 26,2018

Revised: March 10,2019

Accepted: March 23,2019

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาแบบย้อนหลังเพื่อศึกษาปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลนครนครราชสีมา ตั้งแต่ 1 ธันวาคม 2560 - 30 พฤศจิกายน 2561 เป็นเวลา 1 ปี โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการทดลองร่วมกับการใช้โปรแกรม ECAM ตรวจวัดและประเมินผลการปล่อยก๊าซเรือนกระจก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา แสดงจำนวนและร้อยละของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลนครนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า มีปริมาณก๊าซเรือนกระจกรวมเฉลี่ยประมาณ 6,611 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปีหรือ 0.718 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อลูกบาศก์เมตร เมื่อพิจารณาองค์ประกอบแต่ละส่วน เริ่มจากส่วนแรก ระบบรวบรวมน้ำเสียพบว่า ปริมาณก๊าซเรือนกระจกรวมเฉลี่ยประมาณ 631.155 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี หรือ 0.069 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 9.55 และส่วนที่ 2 ระบบบำบัดน้ำเสียพบว่า ปริมาณก๊าซเรือนกระจกรวมเฉลี่ยประมาณ 622.551 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปีหรือ 0.068 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 9.42 และส่วนที่ 3 ระบบระบายน้ำทิ้งและนำน้ำทิ้งกลับมาใช้ใหม่พบว่า ปริมาณก๊าซเรือนกระจกรวมเฉลี่ยประมาณ

5,903.45 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปีหรือ 1.602 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 81.03 ของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลนครนครราชสีมา ทั้งหมด ก๊าซมีเทน ก๊าซไนตรัสออกไซด์ และกากตะกอนมีส่วนสำคัญต่อปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากระบบบำบัดน้ำเสียเนื่องจากมีค่าศักยภาพในการเกิดภาวะโลกร้อนสูง และเมื่อพิจารณาแหล่งปล่อยทางอ้อมจากระบบบำบัดน้ำเสียพบว่า ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ไฟฟ้ามากที่สุดจากระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลนครนครราชสีมา รวมเฉลี่ยประมาณ 1,516.045 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปีหรือ 0.165 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 22.93 จากผลการประเมินดังกล่าวจึงควรหาแนวทางการจัดการเพื่อลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้น โดยมุ่งเน้นที่การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ไฟฟ้าของอุปกรณ์เครื่องจักรในระบบเป็นหลัก อีกทั้งการรณรงค์ส่งเสริมการใช้น้ำอย่างประหยัดเพื่อลดปริมาณน้ำเสียเข้าระบบด้วยการกระตุ้นจิตสำนึกของประชาชนเป็นแนวทางหนึ่งเพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ:

ก๊าซเรือนกระจก / ระบบบำบัดน้ำเสีย / มีเทน / ไนตรัสออกไซด์ / กากตะกอน

*ผู้รับผิดชอบบทความ: ราชัน อธิระพิทยาตระกูล นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการพิเศษ ส่วนช่างสุขาภิบาล สำนักงานช่าง เทศบาลนครนครราชสีมา 635 ถนนโพธิ์กลาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000 โทรศัพท์ 044-234-715 โทรสาร 044-234715 E-mail:rachun2015@hotmail.com

*วศ.ม.(วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม) นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการพิเศษ ส่วนช่างสุขาภิบาล สำนักงานช่าง เทศบาลนครนครราชสีมา

Assessment of Greenhouse Gas Emission from Nakhon Ratchasima City Municipality's Wastewater Treatment Plant

Rachun Terapitayatragul*

Abstract

This retrospective study aimed to analyze greenhouse gas (GHG) emissions from wastewater treatment plant (WWTP) of Nakhon Ratchasima City Municipality during December 1, 2017 to November 30.,2018 for 1 year. The results were analyzed using comparative analysis technique and ECAM Tool program to check performance and greenhouse gas emissions assessment. Descriptive statistics were used to explain frequency and percentage of greenhouse gas (GHG) emissions from wastewater treatment plant (WWTP) of Nakhon Ratchasima City Municipality. The results of the study showed that total greenhouse gas emissions from NRCM's wastewater treatment were an average estimated at 6,611 tons carbon dioxide equivalents (CO₂eq.) per year, corresponding to 0.718 kg.CO₂eq./m³. The first component of WWTP was found that total greenhouse gas emissions were an average estimated to 631.155 tons of carbon dioxide equivalents (CO₂eq.) per year, corresponding to 0.069 kg.CO₂eq./m³ which accounted for 9.55 % of total emissions from NRCM's WWTP. The second component of WWTP was found that total greenhouse gas emissions were an average estimated to 622.551 tons of carbon dioxide equivalents (CO₂eq.) per year, corresponding to 0.068 kg.CO₂eq./m³ which accounted for 9.42 % of total emissions from NRCM's WWTP. The third component of

WWTP was found that total greenhouse gas emissions were an average estimated to 5,903.45 tons of carbon dioxide equivalents (CO₂eq.) per year, corresponding to 1.602 kg.CO₂eq./m³ which accounted for 81.03 % of total emissions from NRCM's WWTP. Due to high global warming potential, methane (CH₄), nitrous oxide (N₂O), biomass mainly contributed to greenhouse gas emission. According to offside emission, electricity consumption was found that total greenhouse gas emissions were an average estimated to 1,516.045 tons of carbon dioxide equivalents (CO₂eq.) per year, corresponding to 0.165 kg.CO₂eq./m³ which accounted for 22.93 % to be the main source of indirect GHG emission. The assessment results suggested that the reduction of greenhouse gas emissions should be managed greenhouse gas emissions by focusing the efficiency of electricity used for mechanical equipment in the system. Additionally, the campaign for promoting the efficient use of water to reduce the amount of influent water in the system by encouraging public awareness as another way to achieve sustainable environmental solutions.

Keywords:

Greenhouse gases / Wastewater treatment plant / Methane / Nitrous dioxide / Biomass

*Corresponding author: Rachun Terapitayatragul, Sanitarian senior professional level, Sanitary division, Bureau of public work, Nakhon Ratchasima City Municipality, 635 Phoklang Road, Muang District, Nakhon Ratchasima Province 30000 Tel 044-234-715 Fax 044-234715 E-mail: rachun2015@hotmail.com

*M.Eng. (Environmental Engineering), Sanitarian senior professional level, Sanitary division, Bureau of public work, Nakhon Ratchasima City Municipality.

1. บทนำ

ปัจจุบันปัญหาภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้ทวีความรุนแรงและส่งผลกระทบเป็นวงกว้างมากขึ้นทั่วโลก ส่วนหนึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เช่น ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2) ก๊าซมีเทน (CH_4) ก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N_2O) ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีด้วยกันหลากหลายด้านทั้งจากการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิบรรยากาศของโลก ความชื้นในอากาศ ความแห้งแล้ง อุทกภัย สุขภาวะสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นต้น ระบบบำบัดน้ำเสียถูกระบุว่า เป็นหนึ่งในแหล่งปล่อยก๊าซเรือนกระจก ได้แก่ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2) ก๊าซมีเทน (CH_4) ก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N_2O) จากกระบวนการบำบัดโดยตรง (on-site treatment to direct GHG emission) และจากกระบวนการทางอ้อมของระบบ (off-site or indirect system) ได้แก่ ระบบรวบรวมน้ำเสีย (collection system) และระบบระบายน้ำทิ้ง หรือนำน้ำหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ (discharge and reuse system) รวมทั้งการใช้พลังงานไฟฟ้าและสารเคมีในระบบ (Kyung et al., 2015) ระบบบำบัดน้ำเสียแต่ละชนิดมีกระบวนการทำงานและการเดินระบบที่แตกต่างกัน

งานวิจัยนี้จัดทำขึ้นเพื่อทำการประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลนครนครราชสีมา ซึ่งผลการประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครนครราชสีมา จะเป็นการนำร่องให้เกิดโอกาสและแนวทางการลดก๊าซเรือนกระจกไปสู่การปฏิบัติ โดยเชื่อมโยงกับแผนงานต่าง ๆ ของเทศบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับภารกิจหลักของเทศบาลในการบำบัดน้ำเสีย ลดค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ และสามารถลดก๊าซเรือนกระจกให้สอดคล้องกับนโยบายเทศบาลนครนครราชสีมาสู่เมืองเป็นมิตรสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อประเมินปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนของเทศบาลนครนครราชสีมา

2.2 เพื่อเปรียบเทียบปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนของเทศบาลนครราชสีมาแต่ละชุดทั้ง 3 ชุด

2.3 เพื่อหาแนวทางการลดปริมาณการปลดปล่อยปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นการศึกษาแบบย้อนหลัง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานของเทศบาลนครราชสีมาและผลการตรวจวิเคราะห์ ฯ จากห้องปฏิบัติการวิเคราะห์คุณภาพน้ำและน้ำเสียของเทศบาล ฯ และจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผลต่อภาวะเรือนกระจกที่สำคัญในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผลทางตรงคือ ปริมาณน้ำเสียในการบำบัดและผลคุณภาพน้ำจากการบำบัด และผลทางอ้อมคือ ปริมาณไฟฟ้าที่ใช้ในกระบวนการจัดการคุณภาพน้ำทั้งระบบของเทศบาล ฯ ระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม - 30 พฤศจิกายน 2561 เป็นเวลา 1 ปี

3.1 พื้นที่ศึกษาวิจัย ประกอบด้วย พื้นที่ตั้งระบบบำบัดน้ำเสียและระบบรวบรวมน้ำเสียของเทศบาลนครนครราชสีมาครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 37.50 ตารางกิโลเมตร หรือ 23,430 ไร่ 2 งาน ประกอบด้วย

3.1.1 ระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลนครนครราชสีมา

ตั้งอยู่ที่บริเวณบึงหัวทะเล พื้นที่ประมาณ 308 ไร่ ดังภาพที่ 1 และ 2 เป็นระบบบ่อผึ่ง (stabilization pond) จำนวน 9 บ่อ ร่วมกับระบบตะกอนเร่ง (activated sludge, AS) ดังภาพที่ 3 จำนวน 3 ชุด รองรับปริมาณน้ำเสียได้สูงสุด 70,000 ลูกบาศก์เมตร/วัน สามารถลดค่าบีโอดีและสารแขวนลอยลงจนมีค่าน้ำทิ้งที่ได้มาตรฐานคือ ค่าบีโอดี ไม่เกิน 20 มิลลิกรัม/ลิตร และค่าสารแขวนลอยไม่เกิน 30 มิลลิกรัม/ลิตร ก่อนปล่อยน้ำที่ถูกบำบัดจากระบบตะกอนเร่งไหลเพื่อนำกลับไปที่ประโยชน์หรือปล่อยทิ้งลงสู่ทางระบายน้ำสาธารณะ

3.1.2 ระบบท่อระบายน้ำ และท่อรวบรวมน้ำเสีย มี 2 ส่วน ดังนี้

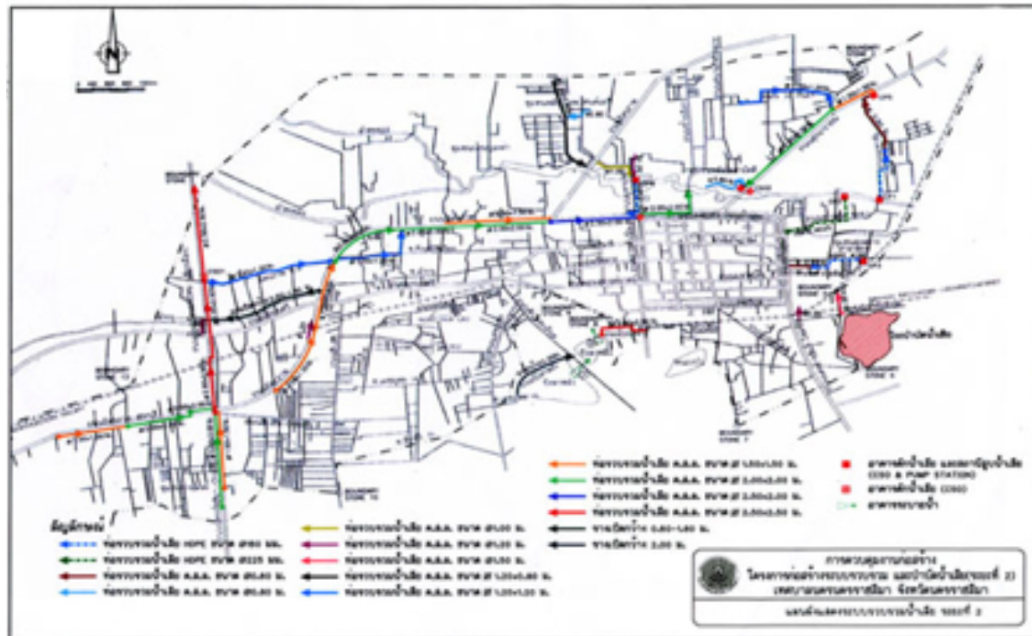
ส่วนที่ 1 เป็นท่อระบายน้ำและท่อรวบรวมน้ำเสียที่ก่อสร้างในช่วงของโครงการเมืองหลักและโครงการ

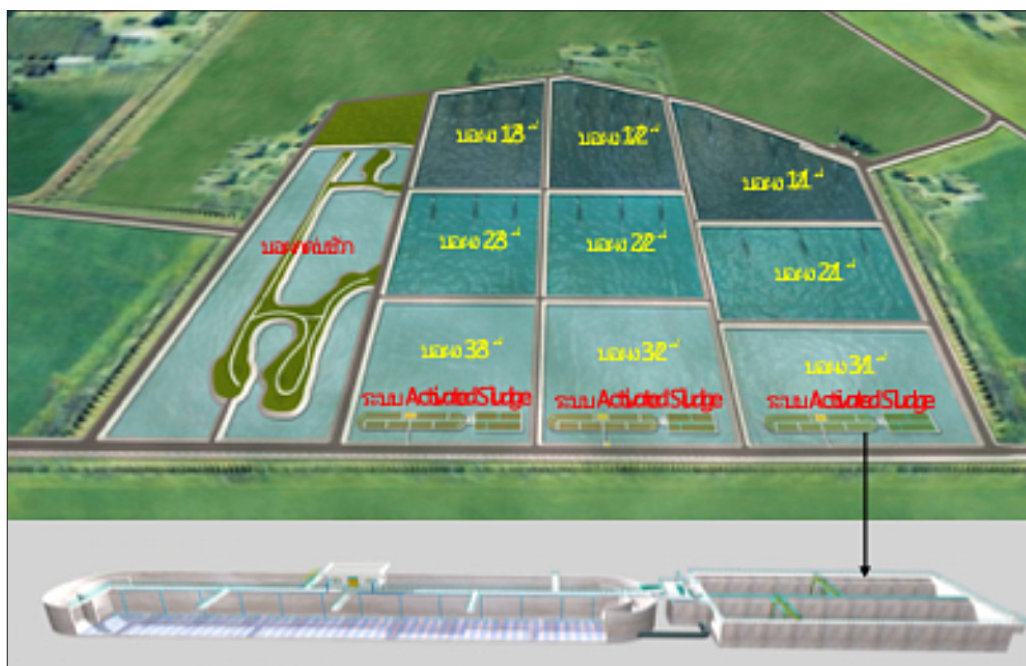
ก่อสร้างระยะที่ 1 ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 15 ตารางกิโลเมตร รวมสถานีสูบน้ำเสีย 9 แห่งในเขตเทศบาลฯ

ส่วนที่ 2 เป็นท่อระบายน้ำและท่อรวบรวมน้ำเสียที่ก่อสร้างในช่วงของโครงการ ระยะที่ 2 ครอบคลุมพื้นที่

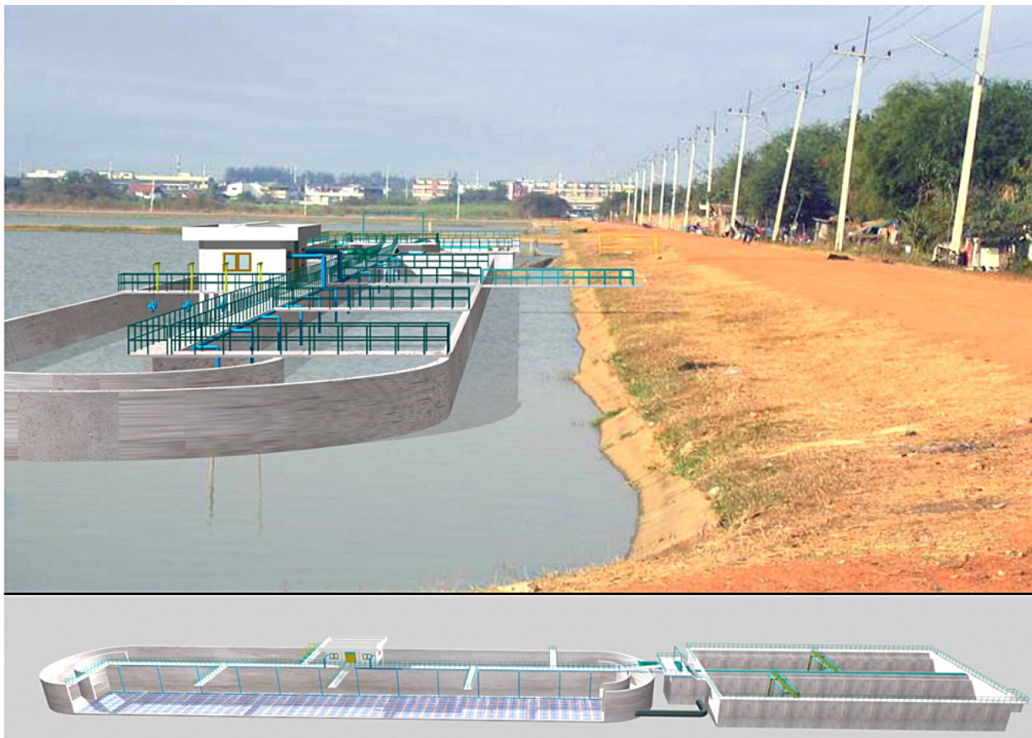
ในเขตเทศบาลเพิ่มขึ้นอีก ประมาณ 22.5 ตารางกิโลเมตร รวมสถานีสูบน้ำเสียเพิ่มอีก 4 แห่ง

ภาพที่ 1 พื้นที่ตั้งระบบบำบัดน้ำเสียและระบบรวบรวมน้ำเสียเทศบาลนครนครราชสีมา

ภาพที่ 2 ระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลนครนครราชสีมา ปัจจุบันมีพื้นที่ประมาณ 308 ไร่

ภาพที่ 3 ภาพ 3 มิติ ระบบบำบัดแบบตะกอนเร่ง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากระบบบำบัดน้ำเสีย

3.2.1 โปรแกรม ECAM 2.0 (Energy Performance & Carbon Emissions Assessment & Monitoring Tool) ได้จาก: www.wacclim.org/ecam เครื่องมือตรวจวัดและประเมินประสิทธิภาพการใช้พลังงานและก๊าซเรือนกระจก ซึ่งพัฒนาโดยโครงการ WaCCliM ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนงานป้องกันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับสากล (IKI) โดยได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงสิ่งแวดล้อม คุ้มครองธรรมชาติ การก่อสร้าง และความปลอดภัยทางปรมาณู สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (BMUB) ตามมติแห่งรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

3.2.2 สูตรการคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

$$\begin{aligned} \text{โดยตรง } P_{\text{onsite}} &= \Sigma[(E_{\text{CO}_2} + (E_{\text{CH}_4} \times \text{GWP}_{\text{CH}_4}) + (E_{\text{N}_2\text{O}} \\ &\quad + (E_{\text{CH}_4} \times \text{GWP}_{\text{CH}_4}))] \dots\dots\dots(1) \\ E_{\text{CO}_2} &= EF_{\text{CO}_2} \times M_{\text{BOD}_5}; E_{\text{CH}_4} = EF_{\text{CH}_4} \times M_{\text{BOD}_5}; \\ E_{\text{N}_2\text{O}} &= EF_{\text{N}_2\text{O}} \times M_{\text{TN}} \end{aligned}$$

$$M_{\text{BOD}_5} = (\Delta\text{BOD}_5 \times Q) \times 10^{-3}; M_{\text{TN}} = (\Delta\text{TN} \times Q) \times 10^{-3} \text{ และ}$$

$$\text{GWP} = \text{ค่าศักยภาพในการเกิดภาวะโลกร้อน (kgCO}_{2\text{eq}}/\text{kg)}$$

E_{CO_2} คือ ปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์(kg/d),

E_{CH_4} คือ ปริมาณก๊าซมีเทน(kg/d)

$E_{\text{N}_2\text{O}}$ คือ ปริมาณก๊าซไนตรัสออกไซด์ (kg/d)

Q คือ อัตราการไหล (m^3/d), ΔBOD_5 คือ

ค่าบีโอดีที่ลดลง (mg/L)

ΔTN คือ ค่าไนโตรเจนทั้งหมดที่ลดลง (mg/L)

M_{BOD_5} คือ ค่าปริมาตรของบีโอดี (kgBOD) และ

M_{TN} คือ ค่าปริมาตรของไนโตรเจนทั้งหมด

(kgTN)

ทั้งนี้ค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจก (emission factor; EF) สำหรับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ใช้ในการคำนวณแนะนำโดย (Kyung et al.,2015) ดังนี้
 ที่ $EF_{\text{CO}_2} = 23.61 \text{ kg}_{\text{CO}_2\text{eq}}/\text{kgBOD}$, $EF_{\text{CH}_4} = 0.146 \text{ kgCO}_{2\text{eq}}/\text{kgBOD}$, และ $EF_{\text{N}_2\text{O}} = 0.653 \text{ kgCO}_{2\text{eq}}/\text{kgTN}$ (Bao et al.,2016; Kyung et al.,2015)

โดยตรง จากการใช้ไฟฟ้า น้ำประปาและสารเคมี
ดังสมการ

$$P_{\text{offsite,electricity}} = \sum (EF_{\text{electricity}} \times (E_{\text{unitprocess}})) \dots (2)$$

$$P_{\text{offsite,water}} = \sum (EF_{\text{water}} \times (W_{\text{unitprocess}})) \dots (3)$$

$$P_{\text{offsite,chemical}} = \sum (EF_{\text{chemical}} \times (M_{\text{unitprocess}})) \dots (4)$$

โดยที่ $EF_{\text{electricity}}$ คือ ค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ไฟฟ้าสำหรับกระบวนการบำบัดน้ำเสียมีค่าเท่ากับ $0.6093 \text{ kgCO}_2/\text{kWh}$

$E_{\text{unitprocess}}$ คือ ปริมาณการใช้ไฟฟ้า (kWh)

EF_{water} คือ ค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้น้ำประปามีค่าเท่ากับ $0.5081 \text{ kgCO}_2/\text{m}^3$

$W_{\text{unitprocess}}$ คือ ปริมาณการใช้น้ำประปาในกระบวนการบำบัดน้ำเสีย (m^3)

EF_{chemical} คือ ค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้สารเคมี มีค่าเท่ากับ $2.2 \text{ kgCO}_2/\text{kg}$

$M_{\text{unitprocess}}$ คือ ปริมาณการใช้สารเคมีในกระบวนการบำบัดน้ำเสีย (kg/m^3) (Kyung et al.,2015)

4. ผลการวิจัย

จากข้อมูลของเทศบาลนครนครราชสีมาที่ใช้ในวิเคราะห์ผลกระทบทางตรงและทางอ้อมต่อการเกิดภาวะเรือนกระจก ได้แก่ จำนวนประชากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้น ผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำระบบบำบัดน้ำเสีย และค่าไฟฟ้าที่ใช้ในกิจกรรมการจัดการน้ำเสียของเทศบาลนครนครราชสีมา ปรากฏผลดังตารางที่ 1-4 และ ข้อมูลที่ป้อนเข้าโปรแกรม ECAM 2.0 เครื่องมือตรวจวัดและประเมินประสิทธิภาพการใช้พลังงานและก๊าซเรือนกระจก ดังภาพที่ 4-9

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยปริมาณน้ำเสียเข้าระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครนครราชสีมา ปี 2554 – 2561

เดือน / ปี	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561
มกราคม	-	365,692	416,975	355,064	561,806	235,636	586,385	558,986
กุมภาพันธ์	-	-	473,261	683,135	455,784	220,489	490,720	488,256
มีนาคม	-	-	430,340	378,741	811,608	262,337	737,585	710,941
เมษายน	-	363,836	363,836	210,819	726,724	317,681	777,446	756,013
พฤษภาคม	-	613,035	657,649	617,866	687,964	273,312	678,963	725,099
มิถุนายน	-	777,094	716,586	643,360	788,098	391,028	828,738	842,064
กรกฎาคม	-	1,122,858	805,281	807,715	1,435,124	614,078	1,370,772	1,393,726
สิงหาคม	963,063	757,461	701,995	672,383	674,360	278,713	664,572	703,054
กันยายน	848,136	883,272	1,099,809	1,103,901	809,676	355,274	773,018	811,352
ตุลาคม	880,329	828,650	968,739	1,084,320	827,521	346,198	854,188	861,146
	126,499	526,960	749,974	532,927	312,080	305,406	809,505	725,088
ธันวาคม	544,024	605,074	642,861	610,386	270,876	263,789	641,670	637,397
รวม								
ปริมาณน้ำ	3,362,051	6,843,932	8,027,306	7,700,653	8,349,621	3,863,940	9,213,562	9,213,121
เข้า								

หมายเหตุ: สิงหาคม 2554 เริ่มทำการเดินระบบ กุมภาพันธ์-มีนาคม 2555 ระบบบันทึกข้อมูลเสีย (flow meter)

ที่มา: ฝ่ายจัดการคุณภาพน้ำ ส่วนช่างสุขาภิบาล สำนักงานช่าง เทศบาลนครนครราชสีมา, 2561.

ตารางที่ 2 สรุปปริมาณไฟฟ้าและค่าใช้จ่ายที่เทศบาลนครนครราชสีมาใช้ในกิจกรรมจัดการน้ำเสีย

รอบ 12 เดือน (1 ธันวาคม 2560 – 30 พฤศจิกายน 2561)

ลำดับ	หน่วย งาน	สถานที่ตั้ง	หมายเลขผู้ใช้ไฟฟ้า	จำนวน หน่วยที่ใช้	จำนวนเงิน รวมVAT7%	หมายเหตุ (รหัสใหม่)
1.	สช.	สถานีสูบน้ำที่ 1	9807020012966083	28,716	217,685.80	
2.	สช.	สถานีสูบน้ำที่ 2	9807020012965932	12,192	52,924.35	
3.	สช.	โรงสูบน้ำเสีย ที่ 3/1 หัวทะเลเก่า	9807020013102585	554,060	2,104,167.52	
4.	สช.	โรงสูบน้ำเสียที่ 3/1 หัวทะเลใหม่	9807020013102675	152,604	798,743.74	
5.	สช.	สถานีสูบน้ำเสีย ท้าวสุระ	9801020013059619	10,478.66	84,696.85	
6.	สช.	สถานีสูบน้ำ สุรนารายณ์	9011020012965339	63,783.10	252,000.85	
7.	สช.	สถานีสูบน้ำ ช้างเผือก	9807020012964241	93,044	468,164.66	
8.	สช.	สถานีสูบน้ำ เพาะชำ	9004020012934352	26,523	118,665.14	
9.	สช.	โรงตะแกรง ดักขยะ	9006020012940957	7,295	33,381	
10.	สช.	สถานีสูบน้ำเสีย สูบลับ	9002020012924818	0	0	Z10242597
11.	สช.	ถังบำบัดน้ำเสีย ศาลาลอย	9001020012911838	524	2,324.89	
12.	สช.	ถังบำบัดน้ำเสีย ศาลาลอย	9004020012933029	0	592.69	
13.	สช.	ถังบำบัดน้ำเสีย มิตรภาพซอย 6	9004020012933083	0	592.69	
14.	สช.	ถังบำบัดน้ำเสีย มิตรภาพ ซอย 4/1	9004020012933144	0	592.69	
15.	สช.	ถังบำบัดน้ำเสีย มิตรภาพ ซอย 4/2	9004020012933272	0	0	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	หน่วย งาน	สถานที่ตั้ง	หมายเลขผู้ใช้ไฟฟ้า	จำนวน หน่วยที่ใช้	จำนวนเงิน รวมVAT7%	หมายเหตุ (รหัสใหม่)
16.	สข.	ถังบำบัดน้ำเสีย ลำโรงจันทร์	9004020012933017	0	493.91	
17.	สข.	ถังบำบัดน้ำเสีย ท่าตะโก 2	9004020012933076	13,150	59,076.39	
18.	สข.	สถานีสูบน้ำ มหาชัย	9001200129121790	0	0	
19.	สข.	สถานีสูบน้ำ ท้าวสุระ	9001020012912074	0	592.69	
20.	สข.	สถานีสูบน้ำ พวยพิศ	9001020012912037	0	592.69	
21.	สข.	สถานีสูบน้ำ สุนารายณ์	9004020012934489	0	592.69	
22.	สข.	สถานีสูบน้ำเสีย เขื่อนคนชุม	032820019089537	174	1,115.33	
23.	สข.	โครงการ ก่อสร้าง ฯ โหมโปร	937820019091771	15,216	92,725.35	
24.	สข.	สถานีสูบน้ำเสีย เขื่อนข่อยงาม	9079020021958796	29,280	75,434.96	
25.	สข.	ระบบบำบัดน้ำ เสียระยะที่ 2 ชุดที่ 1	9801020013060090	247,688	930,405.53	
26.	สข.	ระบบบำบัดน้ำ เสียระยะที่ 2 ชุด ที่ 2	9012020013060109	149,960	617,305.48	
27.	สข.	ระบบบำบัดน้ำ เสียระยะที่ 2 ชุดที่ 3	9012020013060149	7,200	32,896.10	
สรุปรวม ปริมาณ ไฟฟ้าและ ค่าใช้จ่ายที่ เกิดขึ้น						
	1,411,887.76	5,945,764.03				

ที่มา: ฝ่ายจัดการคุณภาพน้ำ ส่วนช่างสุขาภิบาล สำนักการช่าง เทศบาลนครนครราชสีมา, 2561.

ตารางที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครนครราชสีมา ปี 2556 - 2561

พารามิเตอร์	มาตร ฐาน	ผลการตรวจวัด													
														ค่าเฉลี่ยปี 56 – ปัจจุบัน	
		ปี พ.ศ. 2556	ปี พ.ศ. 2557	ปี พ.ศ. 2558	ปี พ.ศ. 2559	ปี พ.ศ. 2560	ปี พ.ศ. 2561	น้ำ เข้า	น้ำ ออก	น้ำ เข้า	น้ำ ออก	น้ำ เข้า	น้ำ ออก	น้ำ เข้า	น้ำ ออก
ความเป็นกรด- ด่าง(pH)	5.5–9.0	8.50	8.65	8.60	8.80	8.75	8.75	8.82	8.80	8.35	8.25	8.75	8.75	8.63	8.67
บีโอดี (BOD) (Biochemical Oxygen Demand)	ไม่เกิน 20มิลลิกรัม/ ลิตร	33.25	15.75	32.82	15.44	33.25	16.70	35.23	16.81	35.67	17.49	34.44	17.64	34.11	16.64
ของแข็ง แขวนลอย(SS) (Suspended Solids)	ไม่เกิน 30มิลลิกรัม/ ลิตร	18.50	11.50	16.80	11.30	16.00	11.00	18.40	11.50	20.00	11.30	17.10	12.10	17.80	11.45
น้ำมันและ ไขมัน (Fat, Oil and Grease)	ไม่เกิน 5 มิลลิกรัม/ ลิตร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ฟอสฟอรัส ทั้งหมด(TP) (Total Phosphorus)	ไม่เกิน 2 มิลลิกรัม/ ลิตร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ไนโตรเจน ทั้งหมด(TN) (Total Nitrogen)	ไม่เกิน มิลลิกรัม/ ลิตร	8.54	1.10	7.55	1.65	7.08	1.03	8.20	1.20	8.89	1.08	7.88	1.08	8.02	1.19

ที่มา: ฝ่ายจัดการคุณภาพน้ำ ส่วนช่างสุขาภิบาล สำนักงานช่าง เทศบาลนครนครราชสีมา, 2561.

ตารางที่ 4 สรุปผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำที่จากระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครนครราชสีมา
รอบ 12 เดือน (1 ธันวาคม 2560 – 30 พฤศจิกายน 2561)

พารามิเตอร์	ความเป็นกรด-ด่าง (pH)		บีโอดี (BOD) (Biochemical Oxygen Demand)		ของแข็งแขวนลอย (SS) (Suspended Solids)		น้ำมันและไขมัน (FOG) (Fat, Oil and Grease)		ฟอสฟอรัสทั้งหมด (TP) (Total Phosphorus)		ไนโตรเจนทั้งหมด (TN) (Total Nitrogen)	
มาตรฐาน	5.5 – 9.0		ไม่เกิน 20 mg/L		ไม่เกิน 30 mg/L		ไม่เกิน 5 mg/L		ไม่เกิน 2 mg/L		ไม่เกิน 20 mg/L	
	น้ำเข้า	น้ำออก	น้ำเข้า	น้ำออก	น้ำเข้า	น้ำออก	น้ำเข้า	น้ำออก	น้ำเข้า	น้ำออก	น้ำเข้า	น้ำออก
มกราคม 2561 ครั้งที่ 1	7.45	8.06	22.05	20.35	14.77	13.63	-	-	-	-	7.61	1.65
มกราคม 2561 ครั้งที่ 2	7.41	7.29	22.05	19.61	14.77	13.14	-	-	-	-	5.50	1.35
กุมภาพันธ์ 2561 ครั้งที่ 1	7.45	8.06	22.05	20.35	14.77	13.63	-	-	-	-	7.61	1.65
กุมภาพันธ์ 2561 ครั้งที่ 2	7.41	8.25	21.04	21.46	14.12	14.38	-	-	-	-	5.26	1.47
มีนาคม 2561 ครั้งที่ 1	8.39	8.25	152.96	19.61	102.50	12.92	-	-	-	-	52.81	1.59
มีนาคม 2561 ครั้งที่ 2	8.37	8.25	167.38	19.28	112.15	13.14	-	-	-	-	41.76	1.32
เมษายน 2561 ครั้งที่ 1	8.29	8.20	104.08	20.35	69.73	13.63	-	-	-	-	35.93	11.65
เมษายน 2561 ครั้งที่ 2	7.80	8.44	104.86	23.03	70.26	15.43	-	-	-	-	26.16	1.58
พฤษภาคม 2561 ครั้งที่ 1	7.60	8.15	19.60	21.40	13.13	14.34	-	-	-	-	4.77	1.74
พฤษภาคม 2561 ครั้งที่ 2	7.75	8.23	24.26	18.06	16.25	12.10	-	-	-	-	6.05	1.24
มิถุนายน 2561 ครั้งที่ 1	7.66	8.08	24.89	14.36	16.68	9.62	-	-	-	-	8.59	1.17
มิถุนายน 2561 ครั้งที่ 1	7.18	8.48	25.09	13.91	16.81	9.32	-	-	-	-	6.26	0.96
กรกฎาคม 2561 ครั้งที่ 1	7.60	8.15	26.36	13.52	17.06	9.06	-	-	-	-	9.10	1.10
กรกฎาคม 2561 ครั้งที่ 2	7.47	7.92	25.53	11.93	17.10	7.99	-	-	-	-	6.37	0.82
สิงหาคม 2561 ครั้งที่ 1	7.63	7.98	24.26	13.41	16.25	8.99	-	-	-	-	8.37	1.09
สิงหาคม 2561 ครั้งที่ 2	8.89	8.17	25.48	14.60	17.07	9.78	-	-	-	-	6.36	1.00
กันยายน 2561 ครั้งที่ 1	7.81	7.16	26.31	13.82	17.63	9.26	-	-	-	-	9.08	1.12
กันยายน 2561 ครั้งที่ 2	8.75	8.13	24.06	12.62	16.12	8.45	-	-	-	-	6.00	0.87
ตุลาคม 2561 ครั้งที่ 1	7.89	8.00	25.33	12.56	16.97	8.42	-	-	-	-	8.75	1.02
ตุลาคม 2561 ครั้งที่ 2	7.76	8.10	21.72	12.15	15.89	8.14	-	-	-	-	5.92	0.83
พฤศจิกายน 2561 ครั้งที่ 1	7.50	8.02	21.37	14.65	15.66	9.82	-	-	-	-	8.07	1.19
พฤศจิกายน 2561 ครั้งที่ 2	8.23	8.05	22.93	16.39	15.36	10.98	-	-	-	-	5.72	1.13
ธันวาคม 2561 ครั้งที่ 1	8.92	8.18	21.61	17.13	14.48	11.48	-	-	-	-	7.46	1.39
ธันวาคม 2561 ครั้งที่ 2	8.38	8.24	23.42	17.72	15.69	11.87	-	-	-	-	5.84	1.22
ค่าเฉลี่ย 12 เดือน	7.92	8.08	41.78	16.76	27.99	11.23	-	-	-	-	12.39	1.67

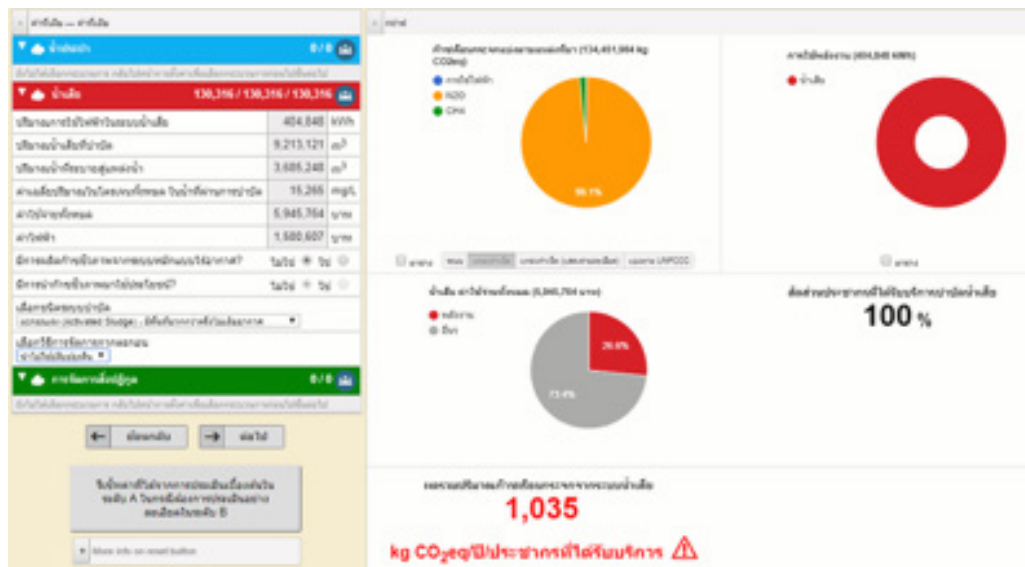
ที่มา: ฝ่ายจัดการคุณภาพน้ำ ส่วนช่างสุขาภิบาล สำนักงานช่าง เทศบาลนครนครราชสีมา, 2561.

ภาพที่ 4 หน้าหลักของโปรแกรม ECAM เครื่องมือตรวจวัดและประเมินประสิทธิภาพการใช้พลังงานและก๊าซเรือนกระจก

ภาพที่ 5 การเข้าสู่ระบบการประเมินก๊าซเรือนกระจกจากระบบบำบัดน้ำเสีย และค่าข้อมูลทั่วไป

ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม - เมษายน 2562

💡 <https://leetcode.com/problems/maximum-number-of-words-which-can-be-formed-by-characters/>

[illegible]

	+	เพิ่มหน่วยวัด	Unit/Volume 1 หน่วยต่อ Volume 1 ตามชนิด (ลบ)	หน่วย	ค่ารวมโดยอัตโนมัติ จากหน่วยวัดเดิม	ค่า รวมตามหน่วย
wet_arg_cons		เพิ่มค่าการใส่ Arg	1,007.048	kgVh	1,007.040	1,007.048
wet_cons_gmp		ค่ารวมค่าจากเครื่องใช้กับเครื่องใช้ที่มีขนาดตามรายการด้านล่าง	130.316	kg	130.316	130.316
wet_wet_cons		เพิ่มค่าการใส่ Arg ตามรายการด้านล่าง	9,213.121	m3	9,213.121	9,213.121
wet_ch4_efac_wet		ค่ารวมค่าการใส่ Arg CH4 (ค่านี้ใช้กับรายการตามรายการ)	45.884	kgCH4/kgBOO	45.884	45.884
wet_ch4_efac_wet		ค่ารวมค่าการใส่ Arg CH4 (ค่านี้ใช้กับรายการตามรายการ)		kgCH4/kgBOO		
wet_ch4_cons_gmp		ค่ารวมค่าจากเครื่องใช้กับเครื่องใช้ที่มีขนาดตามรายการด้านล่าง	100	%	100	100
wet_CFL_arg_arg_gmp		เพิ่มค่าการใส่ Arg ตามรายการด้านล่าง	0.11	kgWh/m3	0.11	0.11
wet_CFL_arg_gmp		เพิ่มค่าการใส่ Arg ตามรายการด้านล่าง	631.155	kg CO2eq	631.155	631.155
wet_CFL_arg		ค่ารวมค่าการใส่ Arg ตามรายการด้านล่าง	631.155	kg CO2eq	631.155	631.155
▼ เพิ่มค่าการเพิ่มเป็นค่านี้โดยการเพิ่มรายการด้านล่าง? ไม่ใช่ ใช่						
wet_wet_flow		ค่ารวมค่าการใส่ Arg ตามรายการด้านล่าง	60.000	m3/day	60.000	60.000
wet_dry_flow		ค่ารวมค่าการใส่ Arg ตามรายการด้านล่าง	40.000	m3/day	40.000	40.000
wet_arg_flow		ค่ารวมค่าการใส่ Arg	30	day	30	30
c_wet_wet_arg		เพิ่มค่าการเพิ่มเป็นค่านี้โดยการเพิ่มรายการด้านล่าง	600.000	m3	600.000	600.000
wet_ch4_arg_c1		เพิ่มค่าการใส่ Arg ตามรายการด้านล่าง	41.104	kg CO2eq	41.104	41.104
wet_ch4_arg_c1		เพิ่มค่าการใส่ Arg ตามรายการด้านล่าง	1.5	ratio	1.5	1.5
wet_ch4_arg_c1		เพิ่มค่าการใส่ Arg ตามรายการด้านล่าง	41.104	kg CO2eq	41.104	41.104
wet_ch4_arg_c1		เพิ่มค่าการใส่ Arg ตามรายการด้านล่าง	16.524	kg CO2eq	16.524	16.524
wet_ch4_arg_c1		เพิ่มค่าการใส่ Arg ตามรายการด้านล่าง	5.508	kg CO2eq	5.508	5.508
wet_ch4_arg_c1		เพิ่มค่าการใส่ Arg ตามรายการด้านล่าง	63.136	kg CO2eq	63.136	63.136

elec_wat_pump	ปริมาณน้ำเข้าปั๊ม	9,213.121	m ³	9,213.121		9,213.121
elec_pump_head	เสถียรของแรงดัน	4	m	4		4
elec_wat_head	เสถียรของ					
elec_cold_in	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	33.3	km	33.3		33.3
elec_KPI_wat_pump_flow	การปล่อยน้ำจากปั๊มที่สถานีบำบัดน้ำเสีย	3.83	m ³ /hr	3.83		3.83
elec_KPI_wat_head_loss	ความดันสูญเสีย	0.12	kg/cm ²	0.12		0.12
ผลการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานไฟฟ้าของเครื่องสูบน้ำ						
elec_pump_flow	ปริมาณน้ำเข้าปั๊ม	40,000	m ³ /day	40,000		40,000
elec_pump_volt	แรงดันไฟฟ้าเข้าปั๊ม	400	V	400		400
elec_pump_amp	กระแสไฟฟ้าเข้าปั๊ม	6,418	A	6,418		6,418
elec_pump_pf	ค่าการสูญเสียแรงดัน					
C_elec_pump_kw	กำลังไฟฟ้าของเครื่องสูบน้ำ	18.17	kW	18.17		18.17
elec_KPI_pump_efficiency	ประสิทธิภาพของเครื่องสูบน้ำ		%			
ผลการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานไฟฟ้าของเครื่องสูบน้ำ						
elec_pump_eff	ประสิทธิภาพของเครื่องสูบน้ำ	80	%	80		80
elec_KPI_wat_pump_flow	การปล่อยน้ำจากปั๊มที่สถานีบำบัดน้ำเสีย		m ³ /hr			
elec_KPI_pump_flow_loss	ปริมาณการปล่อยน้ำจากปั๊มที่สถานีบำบัดน้ำเสีย		m ³ /hr			
elec_KPI_pump_volt_loss	ปริมาณการปล่อยน้ำจากปั๊มที่สถานีบำบัดน้ำเสีย		V			
elec_KPI_pump_amp_loss	ปริมาณการปล่อยน้ำจากปั๊มที่สถานีบำบัดน้ำเสีย		A			
elec_KPI_pump_kw_loss	ปริมาณการปล่อยน้ำจากปั๊มที่สถานีบำบัดน้ำเสีย		kW			

ภาพที่ 6 การประเมินก๊าซเรือนกระจกจากระบบบำบัดน้ำเสียในส่วนระบบรวบรวมและค่าข้อมูลทั่วไป

Substage 1 wastewater 1						
elec_wat_pump	ปริมาณน้ำเข้าปั๊ม	404,848	m ³	404,848		404,848
elec_wat_pump	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	130,316	m	130,316		130,316
elec_wat_head	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	9,213.121	m ³	9,213.121		9,213.121
elec_wat_head	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	0.3	kgCH ₄ /gBOD	0.3		0.3
elec_wat_head	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	15,250	kg	15,250		15,250
elec_wat_head	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	6,118	kg	6,118		6,118
elec_wat_head	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น		kg			
C_elec_wat_head	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	9.132	kg	9.132		9.132
elec_KPI_wat_pump_flow	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	0.044	kg/m ³	0.044		0.044
elec_KPI_wat_pump_flow	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	44.33	kg/m ³	44.33		44.33
elec_KPI_wat_pump_flow	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	194.2	kg/m ³	194.2		194.2
elec_KPI_wat_pump_flow	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	253.736	kg CO ₂ e	253.736		253.736
elec_KPI_wat_pump_flow	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	93.146	kg CO ₂ e	93.146		93.146
elec_KPI_wat_pump_flow	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	164.911	kg CO ₂ e	164.911		164.911
elec_KPI_wat_pump_flow	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	248.057	kg CO ₂ e	248.057		248.057
elec_KPI_wat_pump_flow	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	622.561	kg CO ₂ e	622.561		622.561
ผลการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงาน						
elec_wat_pump	ปริมาณน้ำเข้าปั๊ม	9,213.121	m ³	9,213.121		9,213.121
elec_wat_pump	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	24	number	24		24
elec_wat_pump	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	24	number	24		24
elec_KPI_wat_pump_flow	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	100	%	100		100
elec_KPI_wat_pump_flow	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	100	%	100		100
ผลการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงาน						
elec_wat_pump	ปริมาณน้ำเข้าปั๊ม	1,067,640	m ³	1,067,640		1,067,640
elec_wat_pump	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	9,213.121	m ³	9,213.121		9,213.121
elec_pump_head	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	4	m	4		4
elec_KPI_wat_pump_flow	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	0.11	kg/m ³	0.11		0.11
elec_KPI_wat_pump_flow	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	2.73	kg/m ³	2.73		2.73
ผลการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงาน						
elec_wat_pump	ปริมาณน้ำเข้าปั๊ม	4,099	kg	4,099		4,099
elec_wat_pump	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น		kg			
elec_KPI_wat_pump_flow	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	0.0004	kg/m ³	0.0004		0.0004
elec_KPI_wat_pump_flow	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น		% DW			
elec_KPI_wat_pump_flow	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	120.758	kg CO ₂ e	120.758		120.758
elec_KPI_wat_pump_flow	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	468.8	kg CO ₂ e	468.8		468.8
ผลการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงาน						
elec_wat_pump	ปริมาณน้ำเข้าปั๊ม		kg			
elec_KPI_wat_pump_flow	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น	21	kg	21		21
C_elec_wat_pump	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น		kg CH ₄			
elec_KPI_wat_pump_flow	ความยาวของท่อระบายน้ำเย็น		kg CO ₂ e			

ภาพที่ 7 การประเมินก๊าซเรือนกระจกจากระบบบำบัดน้ำเสียในส่วนระบบบำบัด และค่าข้อมูลทั่วไป

+ คลิกเพื่อดูรายละเอียด		Table Page 1 รายละเอียดการปล่อย สารเคมีชนิดที่ 1 Table 1	หน่วย	ค่ามาตรฐานในเกณฑ์ จากหน่วยงาน	ค่าตรวจพบจริง
cod_arg_0000	ปริมาณสารอินทรีย์	1,411.888	kg/d	1,411.888	134.949
cod_arg_0134	ปริมาณน้ำทิ้งจากสุขภัณฑ์	3,685.248	m ³	3,685.248	3,685.248
cod_arg_0171	ค่า BOD ในน้ำทิ้งจากอาคาร	6.118	kg	6.118	6.118
cod_arg_0172	ปริมาณไนโตรเจนที่ปล่อย ในน้ำทิ้งจากอาคาร	611	mg/L	611	611
cod_arg_0181	ค่าเฉลี่ยของค่า BOD	0.3	kg CH ₄ /kg BOD	0.3	0.3
cod_arg_0000	ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร	5,527.873	m ³	5,527.873	5,527.873
cod_arg_0171_0172_0181	ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร	0.38	mg/dm ³	0.38	0.037
cod_arg_0181_0182	ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร	884.890	kg CO ₂ /eq	884.890	84.578
cod_arg_0181_0183	ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร	5,334.567	kg CO ₂ /eq	5,334.567	5,334.567
cod_arg_0181_0184	ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร	9,213.121	m ³	9,213.121	9,213.121
cod_arg_0181_0185	ค่าเฉลี่ยของค่า BOD	6,218.583	kg CO ₂ /eq	6,218.583	5,419.281
คลิกเพื่อดูรายละเอียดการปล่อยสารเคมีชนิดที่ 2 จากอาคาร					
cod_arg_0171	ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร	1,007.040	kg/d	1,007.040	1,007.040
cod_arg_0172	ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร	50	L	50	50
cod_arg_0171_0172	ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร	136.2	kg CO ₂ /eq	136.2	136.2
คลิกเพื่อดูรายละเอียดการปล่อยสารเคมีชนิดที่ 3 จากอาคาร					
cod_arg_0171	ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร	1,007.040	kg/d	1,007.040	1,007.040
cod_arg_0172	ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร	9,213.121	m ³	9,213.121	9,213.121
cod_arg_0181	ค่าเฉลี่ยของค่า BOD	4	m	4	4
cod_arg_0181_0182_0183	ค่าเฉลี่ยของค่า BOD	2.73	kg/dm ³ 100m	2.73	2.73
คลิกเพื่อดูรายละเอียดการปล่อยสารเคมีชนิดที่ 4 จากอาคาร					
cod_arg_0171	ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร	1,007.040	kg/d	1,007.040	1,007.040
cod_arg_0172	ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร	9,213.121	m ³	9,213.121	9,213.121
cod_arg_0181	ค่าเฉลี่ยของค่า BOD	4	m	4	4
cod_arg_0181_0182_0183	ค่าเฉลี่ยของค่า BOD	2.73	kg/dm ³ 100m	2.73	2.73
คลิกเพื่อดูรายละเอียดการปล่อยสารเคมีชนิดที่ 5 จากอาคาร					
cod_arg_0171	ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร	611	kg	611	611
cod_arg_0172	ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร	21	kg	21	21
cod_arg_0181	ค่าเฉลี่ยของค่า BOD	0	kg/dm ³	0	0
cod_arg_0181_0182	ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร	5,527.873	m ³	5,527.873	5,527.873
cod_arg_0181_0183	ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร	7,908.246	kg CO ₂ /eq	7,908.246	7,908.246
cod_arg_0181_0184	ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร	2,444	kg CO ₂ /eq	2,444	2,444
cod_arg_0181_0185	ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร	42	kg CO ₂ /eq	42	42
cod_arg_0181_0186	ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร	2,406	kg CO ₂ /eq	2,406	2,406
cod_arg_0181_0187	ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร	~ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร	kg CO ₂ /eq	~ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร	~ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร
cod_arg_0181_0188	ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร	~ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร	kg/dm ³	~ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร	~ปริมาณน้ำทิ้งจากอาคาร

ภาพที่ 8 การประเมินก๊าซเรือนกระจกจากระบบบำบัดน้ำเสียในส่วนระบบระบายน้ำทิ้งและน้ำน้ำทิ้งกลับมาใช้ใหม่และค่าข้อมูลทั่วไป

เทศบาลนครนครราชสีมา — ผลรวมการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ภาพรวม) — ระยะเวลาเก็บข้อมูล: 364 วัน (1 ปี)

ตาราง: ขำก้า

การปล่อยก๊าซเรือนกระจก Kg CO ₂ eq / ระยะเวลาการเก็บข้อมูล		ค่าสูงสุด	
ปริมาณการปล่อยรวม 6,610,584	น้ำประปา (0 คน)	ระบบสูบน้ำดิบ	0
	น้ำเสีย (130,315 คน) 6,610,584 ปริมาณการปล่อยรวม จากน้ำเสียที่บำบัดในโรงบำบัดน้ำเสีย	ระบบบำบัด	0
		ระบบบำบัดน้ำ	0
		ระบบรวบรวม	631,155
การจัดการสิ่งปฏิกูล (0 คน)	น้ำเสีย (130,315 คน) 6,610,584 ปริมาณการปล่อยรวม จากน้ำเสียที่บำบัดในโรงบำบัดน้ำเสีย	ระบบบำบัด	622,551
		ระบบระบายน้ำจากดินมาไฮโดร	5,356,878
		วัสดุกับสิ่งปฏิกูล	0
	การจัดการสิ่งปฏิกูล (0 คน)	ระบบบำบัด	0
		การฝังกลบสิ่งปฏิกูล	0

ภาพที่ 9 ผลรวมการประเมินก๊าซเรือนกระจกจากระบบบำบัดน้ำเสียระยะเวลา 1 ปี
(1 ธันวาคม 2560 – 30 พฤศจิกายน 2561)

จากการประเมินโดยใช้เครื่องมือตรวจวัดและประเมินปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เรียกว่า ECAM Tool (ECAM: Energy Performance and Carbon Emissions Assessment and Monitoring

Tool) สรุปปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ถูกปล่อยจากกระบวนการบำบัดน้ำเสียของเทศบาลนครนครราชสีมา ดังตารางที่ 11 -14

ตารางที่ 11 สรุปปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากระบบรวบรวมน้ำเสียระยะเวลา 1 ปี
ช่วงระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2560 – 30 พฤศจิกายน 2561

ปริมาณก๊าซเรือนกระจก	ไฟฟ้า	CH ₄	N ₂ O	Biomass	รวม	Kg.CO _{2eq} ./m ³	ร้อยละ
จากระบบรวบรวมน้ำเสีย	631,155	-	-	-	631,155	0.069	9.55

ตารางที่ 12 สรุปปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากระบบบำบัดน้ำเสียระยะเวลา 1 ปี
ช่วงระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2560 – 30 พฤศจิกายน 2561

ปริมาณก๊าซเรือนกระจก	ไฟฟ้า	CH ₄	N ₂ O	Biomass	รวม	Kg.CO _{2eq} ./m ³	ร้อยละ
จากระบบบำบัดน้ำเสีย	253,735	93,146	154,911	248,057	622,551	0.068	9.42

ตารางที่ 13 สรุปปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากระบบระบายน้ำทิ้งและน้ำกลับมาใช้ใหม่
ระยะเวลา 1 ปี ช่วงระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2560 – 30 พฤศจิกายน 2561

ปริมาณก๊าซเรือนกระจก	ไฟฟ้า	CH ₄	N ₂ O	Biomass	รวม	Kg.CO _{2eq} ./m ³	ร้อยละ
จากระบบระบายน้ำทิ้งและ น้ำกลับมาใช้ใหม่	631,155	-	-	5,272,163	5,903,318	1.602	81.03

ตารางที่ 14 สรุปปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากกระบวนการบำบัดน้ำเสียของเทศบาลนคร
นครราชสีมา ระยะเวลา 1 ปี ช่วงระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2560 – 30 พฤศจิกายน 2561

ปริมาณก๊าซเรือน กระจก	ไฟฟ้า	CH ₄	N ₂ O	Biomass	รวม	Kg.CO _{2eq} ./m ³	ร้อยละ
จากกระบวนการ การบำบัดน้ำเสีย ทั้งหมด	1,516,045	931,146	154,911	5,520,220	6,610,584	0.718	100

5. การอภิปรายผล

จากผลการประเมินปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกระบวนการบำบัดน้ำเสียของเทศบาลนครนครราชสีมา ในช่วง 1 ธันวาคม 2560 – 30 พฤศจิกายน 2561 รวมระยะเวลา 1 ปี จะพบว่า กิจกรรมการย่อยสลายสารอินทรีย์ในระบบ (biomass) มีปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุด รองลงคือ กิจกรรมการใช้ไฟฟ้า การเกิดก๊าซมีเทน (CH₄) และก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N₂O) ตามลำดับ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 0.718 Kg.CO_{2eq}./m³ และระบบบำบัดน้ำเสียชุดที่ 1 มีปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.18 ระบบบำบัดน้ำเสียชุดที่ 2 มีปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก รองลงมา คิดเป็นร้อยละ 37.04 และระบบบำบัดน้ำเสียชุดที่ 3 มีปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.78 ตามลำดับ ซึ่งผลมาจากปริมาณน้ำเข้าระบบแต่ละชุดไม่เท่ากัน การเดินระบบไม่สม่ำเสมอ ในชุดที่ 3 หรือชุดสุดท้ายทำให้มีผลทำให้มีผลกระทบ น้อยต่อปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ถูกปลดปล่อยจากกระบวนการบำบัดน้ำเสียชุมชนของกรุงเทพมหานครในปี 2554 – 2555 แล้ว จะพบว่า ปี 2554 ส่วนใหญ่เกิดขึ้น

จากกิจกรรมการใช้ไฟฟ้ามากที่สุด คิดเฉลี่ยเป็น 0.1465 Kg.CO_{2eq}./m³ รองลงมาเป็นกิจกรรมการย่อยสลายสารอินทรีย์ในระบบการขนส่งกากตะกอนไปกำจัด การย่อยสลายของกากตะกอนในน้ำทิ้งและการใช้สารเคมี คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.0587, 0.0036, 0.0024 และ 0.0001 Kg.CO_{2eq}./m³ และปี 2555 ก็เช่นกัน ส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการใช้ไฟฟ้ามีปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกคิดเป็นค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.1462 Kg.CO_{2eq}./m³ รองลงมาเป็นกิจกรรมการย่อยสลายสารอินทรีย์ในระบบ การขนส่ง กากตะกอนไปกำจัด การย่อยสลายของกากตะกอนในน้ำทิ้งและการใช้สารเคมี คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.0554, 0.0043, 0.0023 และ 0.0001 Kg.CO_{2eq}./m³ ตามลำดับ ซึ่งปี 2554 และ 2555 มีค่าปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ถูกปลดปล่อยมีค่าใกล้เคียงกัน (สำนักกระบายน้ำ กรุงเทพมหานคร, 2556)

6. สรุปและข้อเสนอแนะ

ในงานวิจัยนี้ได้ทำการรวบรวมข้อมูลของแต่ละกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนของเทศบาลนครนครราชสีมาโดยใช้ทั้งข้อมูลปฐมภูมิและ

ข้อมูลทุติยภูมิเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้น ซึ่งผลจากการประเมินพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยตรงจากระบบบำบัดน้ำเสีย ได้แก่ ปริมาณน้ำเสียที่เข้าระบบ (inlet wastewater flow rate) ค่าความสกปรกของน้ำในรูป BOD₅ และค่า TN loading ซึ่งพบว่า ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครนครราชสีมาให้ค่าปริมาณปล่อยก๊าซเรือนกระจกจาก ก๊าซมีเทน(CH₄) เท่ากับ 2.45 kgCO_{2eq}/m³ จากก๊าซไนตรัสออกไซด์ เท่ากับ 1.09 kgCO_{2eq}/m³ และปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยอ้อมจากระบบบำบัดน้ำเสีย จากกิจกรรมการใช้ไฟฟ้าทั้ง 3 ส่วน เท่ากับ 1.739 kgCO_{2eq}/m³ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมของปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดจากระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครนครราชสีมา ในช่วง 1 ธันวาคม 2560 – 30 พฤศจิกายน 2561 รวมระยะเวลา 1 ปี มีค่าเท่ากับ 0.718 kgCO_{2eq}/m³ ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการประเมินการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่อาศัยวิธีการคำนวณจากรายงานวิจัยของต่างประเทศประกอบการใช้โปรแกรม ECAM ช่วยประเมินปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากระบบบำบัดน้ำเสียเป็นส่วนใหญ่ซึ่งบางครั้งวิธีการคำนวณหรือสมการที่ใช้ยังไม่เหมาะสมกับประเทศไทยเพื่อความครอบคลุม ถูกต้อง แม่นยำ ความสมบูรณ์จึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติม เช่น การจัดทำฐานข้อมูลค่าการปลดปล่อย (emission factor: EF) เฉพาะของประเทศไทย และมีการศึกษาถึงการใช้ไฟฟ้าในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการบำบัดเพิ่มเติมเพื่อให้ทราบบริเวณที่มีการใช้ไฟฟ้าสูงสุดและสามารถแก้ไขได้ตรงจุด

การศึกษานี้สามารถใช้เป็นแนวทางเพื่อประเมินก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นและสามารถใช้เป็นแนวทางการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนได้ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีโครงการพัฒนาให้เป็นเมืองสังคมคาร์บอนต่ำ (low carbon society)

7. กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้อำนวยการส่วนเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 11 นครราชสีมา และ ผศ.ดร.ชลอ จารุสุทธิรักษ์ ภาควิชาเทคโนโลยีและการจัดการสิ่งแวดล้อม คณะสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่ได้ให้คู่มือการใช้โปรแกรม ECAM พร้อมคำแนะนำ ชี้แนะผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

8. เอกสารอ้างอิง

- สำนักกระบายน้ำ กรุงเทพมหานคร. *โครงการศึกษาความเหมาะสมของการนำน้ำที่ผ่านการบำบัดมาใช้ประโยชน์ของกรุงเทพมหานคร*. 24 กุมภาพันธ์ 2556. จาก <http://dds.bangkok.go.th/waterreuse/marketing.php>.
- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2553). *รายงานฉบับสมบูรณ์ การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ. 143.
- องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน). (2554). *แนวทางการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร โครงการส่งเสริมการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ.
- IPCC, (2007). *2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories, Ch. 6 – Wastewater Treatment and Discharge*. IGES, Japan.
- Kyung. D., M. Kim, J. Chang & W. Lee. (2015). Estimation of greenhouse gas emissions from a hybrid wastewater treatment plant. *Journal of Cleaner Production*. 95, 117-123.

Bao, Z., D. Sun and S. Sun. (2016). Assessment of greenhouse gas emission from A/O and SBR wastewater treatment plants in Beijing, China. *International Biodeterioration & Biodegradation*. 108, 108-114.

Water and Wastewater Companies for Climate Mitigation, WaCCliM.(2016). *Introduction to ECAM Carbon Footprint Assessment for Urban Water Utilities*. Retrieved October 15, 2018, from http://wacclim.org/wp-content/uploads/2017/08/ECAM_2.0_Manual_170822-compressed.pdf

Water and Wastewater Companies for Climate Mitigation, WaCCliM.(2017). *The WaCCliM Roadmap for Low Carbon Urban Water Management: International Guide for Reducing Water, Energy and Carbon Footprints of the Urban Water Cycle*. Retrieved October 15, 2018, from http://focusonenergy.com/sites/default/files/info-center-article/WW-Best-Practices_web.pdf